

Forfatter: Estrup, Hector Frederik Janson

Titel: BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Estrup, Hector Frederik Janson (1827-10-28)

Citation: Estrup, Hector Frederik Janson: "BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Estrup, Hector Frederik Janson (1827-10-28)", i *Af efterladte Breve til J. P. Mynster*, Ggldendalske Boghandling, s. 133. Onlineudgave fra Danmarks Breve:
<https://tekster.kb.dk/text/letters-002236589-000-shoot-L0022365890000062.pdf>
(tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Af efterladte Breve til J. P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Estrup.

Sorøe d, 28de Octbr. 1827.

Jeg er Dem særdeles forbunden for Deres Undersøgelse om Universitetets og de lærde Skolers Frequent's, som De har havt den Godhed at tilsende mig. Jeg maa tilstaae, at Nathan — Davids Afhandling havde vildledet mig, tildeels fordi den hvilede paa en Basis, jeg først troede at være rigtig, indtil jeg ved Deres Høiærværdigheds Drøftning og klare Fremstilling af Sagen kom til en anden Erkjendelse. Jeg er da ikke den første Synder, som det er lykket Dem at omvende. Det er bleven mig klart, baade at Stipendierne ikke foraarsage noget Overmaal af Studerende, og at dette Overmaal selv er s. 134et Phantom, der uden Grund har skrækket; ligesom det længe har været min statsoekonomiske Overbeviisning, at alle Misforhold i Statslegemer af hiin og lignende Arter bedst, sikkrest og naturligt ville udjevne sig selv, — hvor Statsstyrelsen ikke paa en unaturlig Maade, enten ved Tvang eller utidige Opmuntringer, selv foraarsager dem. Ingen betræder dog gjerne den Vei, som Erfaringen viser at være ufremkommelig. Derimod kunde jeg vel tænke mig Gavnligheden af, at baade Skolestipendierne og Universitetsstipendierne bleve paa den ene Side færre, paa den anden Side, ved at samles, større, saa at de kunde yde den virkelig trængende og virkelig værdige Studerende klækkelig Understøttelse. — Dersom D. H. endnu vilde tillade mig et Par Bemærkninger, mere i Anledning af end imod Deres Understøttelse, der giver Stof til saa mange statistisk - videnskabelig interessante Betragtninger: da vilde jeg for det første med Hensyn til vort Universitet i Kjøbenhavn, en Stad, der tæller saa mange lærde og dygtige Mænd i alle Fag ogsaa udenfor Universitetet, tvivle om, at det vilde være saa vanskeligt blandt dem at finde duelige Examinatorer. Examinationskonsten er ikke vanskeligere, end at enhver ung Docent maa udøve den, og dog sædvanlig udøver den bedst, just fordi han ikke ved lang Praxis er bleven entêté, saa at sige, af egne Meninger, som han kræver af Examinanden. Efter min Overbeviisning vilde frie Embedsstudier, ikke verba magistri, men magistrorum, større Upartiskhed eller endogsaa blot Skinnet af Upartiskhed, hvilket ogsaa er yderst vigtigt. Ophør af Manuductions væsen, som efterhaanden dræber Universitetsstudier, blive de nærmeste gode Følger af en Reform i Embedsexamina. Manuductions væsenet synes at røbe Feil i Universiteternes Væsen og Indretning, hvor det findes. Universiteter selv have i visse Maader overlevet sig selv, siden Bogtrykkerkonsten blev udbredt og gjorde mundtlige Foredrag, vist ikke overflødige, men mindre nødvendige end i Middelalderen. Det vilde blive lettere udenfor Universitetet at finde gode Examinatorer, naar man dispenserede dem fra at examinere s. 135paa Latin. Der vilde være meget vundet ved at sætte godt Dansk i Stedet for, ofte slet. Latin ved slige Leiligheder. Jeg veed af egen Erfaring, at Færdighed ꝛ: en færdig Tunge i Romersproget dækker mange theologiske Synder, og at den modsatte Egenskab bringer mangan brav Candidat til at forstumme. Dette ædle Sprogs Studium har upaatvivlelig, som D. H. bemærker, en mangesidig Indflydelse paa Ungdommens Dannelse. Men det misbruges, baade ved at bruges formeget og urigtig; det mishandles almindeligviis, og Ungdommen mishandles ved en urigtig Underviisningsmethode. Naar en Studerende har Sprogets Logik og Former inde og forstaaer sin Klassiker, hvad vil man da mere af et dødt Sprog? — Englænderen svarede sikkert Prof. Thiersch for hurtig *); var Svaret end ikke eensidigt, saa tør dog Anvendelsen neppe gjøres paa alle Stater. En engelsk Borger, Embedsmand, Parlamentstaler lærer langt mere baade for sit offentlige og sit private Liv af en Livius og Thucydides, af en Cicero og Demosthenes, end vi ved samme Studier. Affiniteten i Nationalcharakter og i alt det, som constituerede Rom og England, er langt nærmere. Englænderne hænge ved det gode Gamle mere end nogen anden Nation og opretholde gamle Institutioner, om end ikke disse Institutioner og det gode Gamle ere de allerbedste. Vistnok have mange Stemmer løftet sig mod det nye Universitet i London; men ere dog ikke de 16 Inns of Court i London, de mange medicinske Skoler der og andetsteds i England, det pneumatiske Institut i Bristol, det physicaliskchemiske Institut i Newcastle o. s. v. Beviser paa, at Universiteterne og Universitetsstudierne i England bchøve en Reform?

s. 136Jeg gjentager min Tak for den Belæring og Nydelse, D. H.'s Undersøgelse har forskaffet mig, og beder, at mine ubetydelige Bemærkninger blot maae af Dem ansees som Beviser paa den Opmærksomhed, hvormed jeg har læst Skriftet.

Med særdeles Høiagtelse
Deres ærbødigste og forbundne
H. Estrup.